

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В НАНАДІ

РІК ІХ.

Ч. 21. СЕРЕДА, 30-МАЯ, 1917.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, MAY 30th, 1917. No. 21.

VOL. IX.

Російська армія за негайним миром. ВЕЛИКИЙ НАІЗД НІМ. ЛІТАКІВ НА АНГЛІЮ

ПРОТИ-КОНСКРИПЦІЙНИЙ РУХ ЗРОСТАЄ ПО ЦІЛІЙ КАНАДІ.

Рух проти конскрипції в Канаді росте. З організованих робітників всюди протестують проти примусової військової служби. Французи у всій Канаді почали сильну кампанію проти конскрипції.

В Монреалі, Квебеку і других більших містах на сході вони устроюють великі проти-конскрипційні демонстрації. В Монреалі Французи повибили дві шибви в французьких патріотичних газетах, котрі поливають конскрипцію. Побіч Французів протиконскрипційну кампанію ведуть на сході робітничі організації під проводом соціалістів.

На великій протиконскрипційній вчурі устроєний соціал-демократами в Кіченер мало що не прийшло до борби з повернувшимися з фронту жовнірами. Поліція однак розігнала згромадження.

В Ванкувері також відбуваються бурливі протиконскрипційні віча під проводом соціал-демократичної партії. На однім з таких віч поспробовано голосувати в справі конскрипції і okazалося, що з присутніх тільки 29 голосувало за конскрипцією а 662 голосів було проти конскрипції. Про сей результат повідомлено прем'єра Бордена.

ПРОТИ-КОНСКРИПЦІЙНИЙ ЛІГИ.

Майже у всіх більших містах організується протиконскрипційні ліги, які ведуть кампанію проти конскрипції. Таку лігу організувано за починком соціал-демократичної партії і в Вінніпегу і она почала вже свою діяльність. В найбільших двох відбудуться ту великі протиконскрипційні віча, котрі, ми могодом говорачи, повернувши жовніри дуже готовлять ся розбивати.

Чи правительство Бордена буде насильно перти проти волі очевидної більшости населення Канади і не уважаючи на величкане невдоволене і обурене заведе конскрипцію, чи буде при неволіне віддати сю справу під всенародне голосуване (референдум), чи врешті се доведе до нових виборів, покаже ся невдовзі.

Покищо народови не треба спати, бо сплячих ніхто не слухає.

МІНІСТРИ ХОТЯТЬ РЕЗИГНУВАТИ.

Заповіданої резигнацію чотирох міністрів Борденівського правительства.

"Наді потреби военного часу", кажуть, змусили тих міністрів до резигнації. Очевидно мінеріальну перемену викликує не що інше як справа конскрипції.

РОС ЗАСТРІЛБИВ ЛОРІЕРА.

Загонистий ліберальний посол Рос, вибраний українськими голосами, каже, що застрілби вродивника лібералів Лорієра (Француза) есиб той вступив проти конскрипції. Те саме, каже він, належало зробити з "binch of Huns", які є та кож Вінніпегу.

Колиб так свиня мала роги!

КОНСКРИПЦІЙНИЙ ЗАКОН ПРОСТ БУДЕ ВНЕСЕНИЙ В ЧЕТВЕР АБО В П'ЯТНИЦЮ.

Конскрипційний законопроект вже зготовлений і буде внесений в парламент в четвер або п'ятницю. Правительство хоче перше скінчити справу бу-

СОЦІАЛІСТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ВІДЛОЖЕНА ДО 15 ЛИПНЯ.

Зі Штокгольму наспіли вісті, що соціалістична конференція зістала відложена до 15 липня а може і на пізніше; залежати ме від часу прибуття французьких і італійських делегатів.

БЕРЛІНСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ДІСТАЛИ ПАСПОРТИ.

Німечка соціалістична газета "Форвертс" оголошує, що делегати вибрані незалежною Соціал-Демократичною Партиєю одержать заграничні паспорти.

АМЕРИКАНСЬКІМ ДЕЛЕГАТАМ НА СОЦІАЛІСТИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ В ШТОКГОЛЬМІ ЗАБОРОНЕНИЙ ВИІЗД.

Делегатам соціалістичної партії Злуч. Держав на соціалістичну конференцію в Штокгольмі зістали вибрані т. т. Віктор Бергер, Моріс Гілквіт і Алджернон Лі. Тимчасом державний секретар Ленсінг відмовив їм видачі заграничних паспортів. Министерство заграничних справ заявило, що оно не допустить американських делегатів на ту конференцію.

Ленсінг опирає своє рішення на законі Логана еше з 1799 р., який карає трірічним тюремним ув'язненем і карою \$5,000 за участь приватних осіб, що брали участь в безпосередних або посередних переговорах з чужоземними правительствами або агентами в справі спорів Злуч. Держав з другими державами.

Очевидно Ленсінг вважає ту соціалістичну конференцію лицьоматичною штукою! Імеччичи. Взглядно він лише послугує ся тою капіталістичною брехнею на основі котрої він підтягнув справу виїзду делегатів соц. партії під висше згаданий старозавітний закон.

Рішене Ленсінга викликало серед соціалістів в Злуч. Державах слушну бурю протестів. Яке вражінє викличе ся заборона в європейських державах, а особливо в Росії, з котрої сама Рада Робітничих і Салдатських Послів висилає своїх делегатів на ту конференцію можна додумувати ся.

Злуч. Держави своїми скоками взад зачинають побивати всі рекорди. Та нема зла, щоб на добро не вийшло — каже пословиця. І російському самодержавю прийшов кінець...

УГОРСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ІДУТЬ НА ШТОКГОЛЬМСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Правительство видало паспорти соціалістам-делегатам на соціалістичну конференцію в Штокгольмі.

НІМЕЦЬКІ ДЕЛЕГАТИ НА СОЦ. КОНФЕРЕНЦІЮ ПРИБЛИЖАЮТЬСЯ ДО ШТОКГОЛЬМУ.

Всіммох делегатів німецької соціал-демократичної більшости під проводом Ф. З. Шайдемана прибули вже до Штокгольму. Між ними є Др. Едвард Давід, Фрідріх Еберт і Герман Молькенбург.

НІМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ ВОЕННИХ КРЕДИТІВ.

Засідання німецького парламенту відложено до 5-го червня.

СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИ ОБОХ ФРАКЦІЙ ГОЛОСУВАЛИ ПРОТИ ВОЕННИХ КРЕДИТІВ.

Маніфест скандинавських соціалістів.

МАНІФЕСТ СКАНДИНАВСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ.

Комітет зложений з голландських і скандинавських соціалістів, видав маніфест, в яким представлено причини потреби скликання міжнародного соціалістичного конгресу.

Цілюю конгресу має бути відновлене інтернаціоналу, що має бути средством до вихисно вана сили робітників в інтересі загального мира. Ше перед тим має відбути ся вступна конференція, на якій буде обговорене становище рижних соціалістичних партій супроти світової кризи і можливість за гальної конференції.

СТРАЙКИ В БУДАПЕШТІ.

Як повідомляють з Угорщини, в Будапешті вибухли страйки в амуніційних фабриках.

АВСТРІЯ ХОЧЕ МИРИТИ СЯ З РОСІЄЮ.

Як доносять німецькі кореспонденти американської преси, австрійський цар думает запропонувати Росії дуже легкі умови мира. Між ними буде відбудоване Польщі, свобідна дорога через Дарданелі а навіть поїздка для Росії.

Сті пропозиції обговорювано на недавній конференції австрійського міністра заграничних справ графа Черніна з німецьким канцлером Бетман-Гольвегом в головній квартирі німецької армії.

РОСІЙСЬКА АРМІЯ ЗА НЕГАЙНИМ МИРОМ.

В Петрограді зібрали ся на конгрес салдатські делегати з фронту і після дебати в справі війни ухвалили односторонню резолюцію в якій висказують, що "армія конечно домагає ся пороблення всіх старань до акнискоршого закінчення міжнародної різни і заключення мира без анаксії і відшкодованя на основі права для всіх народів рішати про свою долю."

Конгрес заявляє, що армія визнає всіх, кому дорога свобід на Росія, шоби тісно стали докруги Ради Робітничих і Салдатських послів і тимчасового правительства та шоби не допустили "випадкам зробити армію погноєм чужих піль."

РАДА РОБ. І САЛД. ПОСЛІВ ГОВОРИТЬ ЯСНО І ОТВЕРТО.

Рада робітничих і салдатських послів заявила в однім із своїх бюлетенів, що аліянти мусять відповісти виразно і ясно чи они годять ся на мир без анексії і відшкодовань — так або ні. Если так, то сейчас повинні бути зроблена пропозиція на мирові переговори. Еслиж ні, то в таким случаю правительство аліянтів візьмуть на себе відповідальність за продовжене війни разом з правительствами Німеччини і Австро-Угорщини. Жадної крутарської відповіді Рада не прийме.

"Заяви англійського і французького правительства в їхніх парламентах, не зважаючи на їхні привіти, не вдовольняє і не можуть вдовольнити російської революційної демократії — говорять ся дальше в бюлетені. — Наші поліжени будуть дбати, шоби положене було цілком вито ясно, якеб не позволено питанню війни або мира потонути в водах дипломатії і крутарства."

Ся заява говорить сама про себе так, що коментарі злишні.

РОСІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ КАРИ СМЕРТИ ДЛЯ АДЛЕРА.

Виконавчий комітет Ради Робітничих і Салдатських Послів вислав телеграми до інтернаціонального соціалістичного бюро і соціалістичної організації всіх держав, шоби они всі запротестували проти вироку смерті на соціаліста Фрідріха Адлера, котрий забив прем'єр-міністра Австрії графа Штірца.

СЕЛЯНСЬКИЙ КОНГРЕС ПРИЗНАЄ МІНІСТРІВ-СОЦІАЛІСТІВ СВОЇМИ ПРЕДСТАВИТЕЛЯМИ.

З Петрограду доносять, що селянський конгрес ухвалив резолюцію котрою висловлює свою піддержку коаліційного правительства і признає шістьох міністрів-соціалістів представителями селян так само як і Ради Робітничих і Салдатських Послів.

ЗАВЕРНУЛИ НАЗАД.

Один з селянських послів Державної Думи, уже по вибуху революції, прийхав з Петрограду до дому.

Селяни заставили його негайно вернутись в Петроград, наганявши його за те, що в такі часи, коли там ідуть події, що рішають долю держави, він покинув Державну Думу і прийхав до дому.

"ФОРВЕРТС" ПРО ГОЛОС РОСІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ І САЛДАТІВ.

Берлінська соціалістична газета "Форвертс", говорачи про вступлене соціалістів до російського кабинету, робить такі замітки:

"Голос робітників і жовнів дасть ся незаборою чути в Лендоні, Парижі, Берліні і Відні. Всі правительства — так наші, як і наших ворогів — невдовзі стрінуть ся з питанням, чи вони хочуть заключити мир "без заборів і відшкодовань", що є основою свободи народних мас. На се питанне вони можуть відповісти лише притякуючо або заперечаючо.

"Царський німецький канцлер не може відмовити російським соціалістам відповіді, як відмовив своїм власним землякам".

НОВЕ РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ОСВОБОДУЄ ЖІНОК ГАЛІЦЬКИХ ОУЦІРІВ.

Петроградська газета "Новое Время" повідомляє, що виконавчий комітет признав конечнот річню безприводочно винустити з лугянської армії в Києві жінок галицьких офіцерів, запідозрених давніше о шпіонажі, супроти котрих до сей пори ше не піднесено обжалована.

А. Ф. КЕРЕНСЬКИЙ НА СЕЛЯНСЬКІМ ЗІЗДІ.

Воєний міністер А. Ф. Керенський виступив на селянським зізді в Петрограді з промовою в котрій сказав між іншим таке:

"Ми повинні закріпити те, що завоювала революція, але се можливо буде тільки тоді, коли кожний горожанин буде виконувати свій обовязок супроти вітчизни. Кожний горожанин мусять бути кожної хвилі готовим пожертвувати собою. Покажем світові, що ми уміємо не тільки руйнувати, але і будувати.

Салдати, матроси і офіцери! Зробіть останне героїчне, зусилля — ваш слуга. Покажем світові, що російська армія не тільки може оборонити російську республіку від зовнішніх нападів. Може показатись чимсь надзвичайним, що я, ніколи не бувший салдатом, став на чолі воєногого министерства, — що я звяз ся зміцнити дисципліну в

ВЕЛИКАНСЬКИЙ ШИКЛЬОН В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

Через сім середно-західних і полудневих стейтів Злуч. Держав пройшла великанська буря, яка за три дні убила около 250 а ранила більше чим 1.200 осіб. Буря знищила тисячі домів і будівель, убила велику масу домашніх звірат та знищила тисячі акрів збіжжя.

ВЕЛИКИЙ ПОЖАР В АТЛАНТІ.

В Атланті, Джорджія, Зл. Дер. вибух великий пожар, який спричинив шкоди на кілька мільонів доларів і позбавив тисячі осіб без даху над головою. Пожар почав ся в складі воєних матеріялів.

РОЗПРАВА ПРОТИ ЖІНКИ МУНЕА.

У висшім стейтовім суді розпочала ся розправа проти Реши Муні, жінки Томи Муней, якого вже були засудили на смерть за мнине убийство в наслідок експлозії бомби підчас патріотичної паради в Сан Франціско. І оскаржено о співучаст в заговорі.

Один зі свідків проти неї є Ф. Оксан, який свідчив також проти її мужа і який сам те пер є оскаржений о фальшиве зівнане і кривопристяг. Його будуть судити пізніше в тім самім суді, де тепер ведеть ся розправа проти жінки Муней.

ТОВ. Г. ГР. СЕМЕШКО ВІДІЗЖАЄ ДО РОСІЇ.

Тов. Г. Гр. Семешко, журналіст, що через 10 місяців перебував в Злуч. Державах а посліднім часом працював в редакції укр. соц. днявника "Робітник" відіжджає за тиждень до Росії.

ЩАСЛИВОЙ ЙОМУ ПОДОРОЖИ.

РЕГІСТРАЦІЯ В ВІННІПЕГУ. Регістрація голосуючих відбуде ся в Вінніпегу на днях від 11-го до 15-го червня; про се вже оголошено офіційно. В тім самім часі відбуде ся регистрація також в Assiniboia, Brandon, Portage la Prairie, Elmwood, St. Boniface і Transcona.

Українські робітники і робітничі, горожані і горожанки, пам'ятайте шоби не занедбали ви зареєструвати свої голоси. Тепер більше чим іншим часом ви повинні користати із ваших горожанських прав. Інакше ви зробите велику шкоду собі самим і всьому загалові.

СТРАЙК В СІПАРСЬКІМ СТОРІ В ВІННІПЕГУ.

В сипарським сторі в Вінніпегу вибух страйк. На страйк вийшли всі робітники почавши від клерків аж до найпростіших робітників. Всі они організовані в кою, котра держить ся дуже солідарно.

Робітники домагають ся шість центів підвишки на годину. Компанія згодилась вже дати три центи підвишки, але робітники не хотять уступити, поки їх домагане не буде вдоволене повнім.

Страйкомові нема і робітники певні побіди. Нехайже ніхто з робітників не йде туди до роботи, поки страйк не буде виграний.

СТРАЙК В 5 І 10 ЦЕНТОВИХ СКЛЕПАХ WOOLWORTH-A.

В 5 і 10 центових склепах Woolworth-a в Вінніпегу вибух страйк. Робітничі домагають ся 8 доларів тижневої платні. Менажер за жадну ціну не хоче згодити ся на признанне юнії. В жаднім склепі Woolworth-a нема юнійних робітників і тут він їх не хоче мати. Публіка симпатизує зі страйкуючими жінщинами і бойкотує склепи, до яких спроваджено скебів з других місцевостей.

ТОВ. РІГ ВІЙХАВ НА КОНФЕРЕНЦІЮ ДО ОТАВИ.

Тов. Р. А. Риг вїхав до Отави на конференцію Домініанського Екзекутивного Комітету "Trades and Labor Council", на якій буде ся обговорювати справа конскрипції.

РОСІЙСЬКІ ЖОВНІРИ ДІСТАЛИ НОВІ ПРАВА.

Міністер Керенський проголосив нові права російських салдатів, котрі стали вже правосильні.

Між найважнішими правами які они дістали є повна свобода совісті і політичних переконань і право ношеня цивільного одягу поза службою; знесено також обовязкове салтоване військової старшині а полишено салдатам свобідну волю салютувати або ні.

ТРИ НОВІ УНІВЕРСИТЕТИ В РОСІЇ.

В Пермі, Ростові і Тифлісі в Росії будуть відкриті в осени нові університети.

ПОСЛОМ ДО ФРАНЦІЇ БУДЕ ПЛЕХАНОВ АБО ДЕІЧ.

Кореспондент жидівського соціалістичного днявника "Форвертс" вислав телеграму, в котрій доносить, що на місце Ізвольського, послом до Франції буде назначений Г. В. Плеханов або Лев Деїч.

ЯПОНЦІ НА ПОМІЧ (?) РОСІЇ.

З Вашингтону доносять, що правдоподібно Японія вишле багато війська на поміч (?) Росії. Японія побюює ся, що Росія заключить окремі мир з Німеччиною і тому японська преса налягає шоби до Росії вислати японську армію.

Цікаве се, що недавно появили ся були закиди проти Англії, що она ніби то має мати тайний договір з Японією, після якого Японія малаби напасти на Росію в случаю, колиб та заключила окремі мир Німеччиною.

Чи не має та поміч Японії якої звязи з тими вістками?

ІТАЛІЙЦІ НАБЛИЖАЮТЬСЯ ДО ТРИЕСТУ.

Вісти з італійсько-австрійського воєногого терену доносять що Італійці побивають Австрійців і наближають ся до Триесту. Від 14 мая Італійці мали взяти 23,681 австрійських жовніврів в полон.

ПІДВОДНІ ЛОДКИ ЗАТОПИЛИ ЗНОВА ДВА ВЕЛИКІ КОРАБЛІ.

Німечки підводні лодки затопили на Середземнім Морю великий транспортний корабель "Трансильванія" поему 14,315 тон.

На кораблі було військо; згинуло поверх 400 жовніврів і офіцерів.

Другою жертвою підводних лодок впап французький корабель "Сетей" поему 7,247 тон, що іхав з Валоні до Марсель з 345 пасажирами на покладі. Затонуло 45 осіб.

ВЕЛИКИЙ НАІЗД НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ НА АНГЛІЮ.

В п'ятницю вечером, 25-го с. м., німецькі літаки числом около 16, наїхали на полуднево-східне побереже Англії і кинули богатого бомб, котрі убили 76 осіб а около 200 осіб ранили. Проміж убитими є 27 жінощин і 23 дітти; проміж раними 43 жінощині і 12 дітти.

Є се найбільше число жертв, які колинебудь понесено підчас наїзду воздушної німецької флотії.